

Aisopos' Fabels

een selectie

Sjaak van Hal

11-8-2009

INLEIDING	4
TEKST	6
1. De arend en de vos	6
2. De arend, de kraai en de herder.	9
3. De arend en de kever	11
4. De nachtegaal en de havik.	13
5. De schuldenaar.	14
6. Wilde geiten en de geitenhoeder	16
7. De kat en de vogels	18
8. Aisopos en de werf	20
9. De vos en de bok.	21
10. De vos en de leeuw.	24
11. De visser.	25
12. De vos en de panter.	26
13. De vissers.	27
14. De vos en de aap.	28
15. De vos en de druiventros.	29
16. De vos en de muis.	30
17. De kat en de haan.	31
18. De vos met geknotte staart.	33
19. De visser en de haring.	34
20. De vos en de braamstruik.	35

VERTALING	37
1. De arend en de vos.	37
2. De Arend, de kraai en de herder.	39
3. De arend en de kever.	40
4. De nachtegaal en de havik.	41
5. De schuldenaar.	42
6. Wilde geiten en de geitenhoeder	43
7. De kat en de vogels	44
8. Aisopos en de werf	45
9. De vos en de bok.	46
10. De vos en de leeuw.	47
11. De visser.	48
12. De vos en de panter.	49
13. De vissers.	50
14. De vos en de aap.	51
15. De vos en de druiventros.	52
16. De vos en de muis.	53
17. De kat en de haan.	54
18. De vos met geknotte staart.	55
19. De visser en de haring.	56
20. De vos en de braamstruik.	57

Inleiding.

Van Aisopos zelf is weinig bekend, slechts dat hij uit het plaatsje Mesembria in Thracië kwam, dat hij ooit slaaf was op het eiland Samos en volgens historische bronnen zou hij door een zekere Iadmon vrij man gemaakt zijn. Hij was een tijdgenoot van Sappho in de vroege 6^e eeuw. Zijn dood wordt geplaatst in 564 in Delphi. Dit is vier jaar, voordat Kroisos koning werd van Lydië. Hij kan dus niet raadsheer van Kroisos geweest zijn, zoals we bij Plutarchus en in *Het leven van Aisopos*¹ kunnen lezen. Diens verband met Kroisos is louter literaire fictie, zoals de ontmoeting van Solon met Kroisos. Aisopos was in de tijd van Herodotos al een legendarische figuur. Hij zou door de handen van de inwoners van Delphi gestorven zijn, omdat hij hen beledigd had in verband met de tempel van Apollo. Later zou Delphi door Zeus daarom getroffen zijn met een plaag: zij moesten boeten voor Aisopos 'dood. De inwoners van Delphi geloofden in hun schuld en gaven aan de kleinzoon van diens meester Iadmon bloedgeld. Waarschijnlijk is Aisopos nooit in Delphi geweest en is het hele verhaal een mythe.

Hij genoot roem als logopoios, verhaalmaker. Het is echter zeer onwaarschijnlijk, dat Aisopos zelf fabels schreef en publiceerde, omdat er in die tijd alleen publiek was voor poëzie, tenzij voor proza van serieuze inhoud. Aisopos vertelde de verhalen in proza. De overlevering van deze fabels was oraal. De fabel was voor de Grieken een ongekende variant op de mythe en diende om een bepaald standpunt duidelijk te maken en dat door middel van een metafoor.

¹ Dit stamt pas uit de 1^e eeuw na Chr. en is in Egypte geschreven.

Tekst

I. De arend en de vos

ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ¹ φιλίαν πρὸς ἀλλήλους σπεισάμενοι² πλησίον³ ἑαυτῶν οἰκεῖν διεγνώσαν⁴ βεβαίωσιν⁵ φιλίας τὴν συνήθειαν⁶ ποιούμενοι. καὶ δὴ ὁ μὲν ἀναβάς ἐπὶ τι περίμηκες⁷ δένδρον ἐνεοττοποίησατο⁸, ἡ δὲ εἰς τὸν ὑποκείμενον⁹ θάμνον¹⁰ ἔτεκεν. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς ἐπὶ νομῆν¹¹ ὁ ἀετὸς ἀπορῶν¹² τροφῆς καταπτὰς¹³ εἰς τὸν θάμνον καὶ τὰ γεννήματα¹⁴ ἀναρπάσας μετὰ τῶν αὐτοῦ νεοττῶν¹⁵ καταθεινήσατο¹⁶. ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα ὡς ἔγνω τὸ πρᾶχθέν, οὐ μᾶλλον ἐπὶ τῷ τῶν νεοττῶν θανάτῳ ἐλυπήθη, ὅσον ἐπὶ τῆς ἀμύνης¹⁷.

¹ ἀλώπηξ ἡ	vos
² σπένδομαι, ἐσπείσαμην	sluiten
³ πλησίον τινος	dichtbij
⁴ διαγίνωσκω	besluiten
⁵ βεβαίωσις ἡ	bevestiging
⁶ συνήθεια ἡ	omgang
⁷ περίμηκης	zeer lang
⁸ νεοττοποιέομαι	jongen krijgen
⁹ ὑπόκειμαι	zich onder .. bevinden
¹⁰ θάμνος ὁ	struikgewas
¹¹ νομή ἡ	weide
¹² ἀπορέω τινος	een gebrek hebben aan
¹³ καταπέτομαι, <i>aor.</i> κατέπττην	naar beneden vliegen
¹⁴ γέννημα τό	jong
¹⁵ νεοττός ὁ	jong
¹⁶ καταθεινάομαι	oppeuzelen
¹⁷ ἄμυνα ἡ	wraak, verdediging

χερσαία¹ γὰρ οὔσα πετεινὸν² διώκειν ἠδυνάτει³. διόπερ⁴
 πόρρωθεν⁵ στᾶσα, ὃ μόνον τοῖς ἀσθενέσιν καὶ ἀδυνάτοις ὑπο
 λείπεται, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο⁶. συνέβη⁷ δὲ αὐτῷ τῆς εἰς τὴν
 φιλίαν ἀσεβείας⁸ οὐκ εἰς μακρὰν⁹ δίκην ὑποσχεῖν¹⁰. θυόντων
 γὰρ τινων αἶγα¹¹ ἐπ' ἀγροῦ καταπτάς ἀπὸ τοῦ βωμοῦ
 σπλάγχνον¹² ἔμπυρον¹³ ἀνήνεγκεν· οὗ κομισθέντος¹⁴ ἐπὶ τὴν
 καλιὰν¹⁵ σφοδρὸς¹⁶ ἔμπεσὼν ἄνεμος ἐκ λεπτοῦ¹⁷ καὶ παλαιοῦ
 κάρφους¹⁸ λαμπρὰν φλόγα¹⁹ ἀνήψε²⁰. καὶ διὰ τοῦτο
 καταφλεχθέντες²¹ οἱ νεοττοὶ—καὶ γὰρ ἦσαν ἔτι ἀτελεῖς²² οἱ
 πτηνοὶ²³—ἐπὶ τὴν γῆν κατέπεσον. καὶ ἡ ἀλώπηξ
 προσδραμοῦσα ἐν ὄψει²⁴ τοῦ ἀετοῦ πάντας αὐτοῦς
 κατέφαγεν.

¹ χερσαῖος	op het land levend
² πετεινόν τό	vogel
³ ἀδυνατέω	niet in staat zijn
⁴ διόπερ	daarom
⁵ πόρρωθεν	op afstand
⁶ καταράομαι τι	iemand vervloeken
⁷ συμβαίνει τι	het overkomt iemand
⁸ ἀσέβαια	goddeloze daad
⁹ εἰς μακρὰν	op lange termijn
¹⁰ δίκην ὑπέχω	rekenschap afleggen
¹¹ αἶξ ἡ	geit
¹² σπλάγχνον τό	ingewand
¹³ ἔμπυρον τό	brandoffer
¹⁴ κομίζω	halen
¹⁵ καλιά ἡ	nest
¹⁶ σφοδρός	hevig
¹⁷ λεπτός	fijn
¹⁸ κάρφος τό	stro, spaanders
¹⁹ φλόξ ἡ	vlam
²⁰ ἀνάπτω	doen ontbranden
²¹ καταφλέγω	verbranden
²² ἀτελής	onvoltooid
²³ πτηνός ὁ	de geleugelde
²⁴ ὄψις ἡ	aangezicht

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες¹, κὰν τὴν τῶν ἡδικημένων ἐκφύγωσι κόλασιν², ἀλλ' οὖν γε τὴν ἐκ θεοῦ τιμωρίαν³ οὐ διακρούσονται⁴.

¹ παρασπονδέω verbreken, schenden

² κόλασις ἢ straf

³ τιμωρία ἢ bestraffing

⁴ διακρούομαι ontsnappen aan

2. De arend, de kraai en de herder.

ἀετὸς καταπτὰς¹ ἀπό τινος ὑψηλῆς² πέτρας ἄρνα³ ἤρπασε·
κολοιὸς⁴ δὲ τοῦτον θεασάμενος διὰ ζῆλον⁵ [τοῦτον]
μιμήσασθαι⁶ ἤθελε. καὶ δὴ καθεῖς⁷ ἑαυτὸν μετὰ πολλοῦ
ροίζου⁸ ἐπὶ κριὸν⁹ ἠνέχθη¹⁰. ἐμπαρέντων¹¹ δὲ αὐτοῦ τῶν
ὀνύχων¹² τοῖς μαλλοῖς¹³ ἐξαρθῆναι¹⁴ μὴ δυνάμενος
ἐπτερούσσετο¹⁵, ἕως ὃ ποιμὴν¹⁶ τὸ γεγονὸς αἰσθόμενος
προσδραμῶν συνέλαβεν αὐτὸν καὶ περικόψας¹⁷ αὐτοῦ τὰ
ὀξύπτερα¹⁸, ὡς ἑσπέρα¹⁹ κατέλαβε, τοῖς αὐτοῦ παισὶν
ἐκόμισε. τῶν δὲ πυνθανομένων, τί εἶη τὸ ὄρνεον²⁰, ἔφη· ὡς
μὲν ἐγὼ σαφῶς οἶδα, κολοιός, ὡς δὲ αὐτὸς βούλεται, ἀετός.

οὕτως ἢ πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας²¹ ἄμιλλα²² πρὸς τῷ μηδὲν
ἀνύειν²³ καὶ ἐπὶ συμφοραῖς¹ προσκτᾶται² γέλωτα³.

¹ καταπέτομαι, <i>aor.</i> κατέπτην	naar beneden vliegen
² ὑψηλός	hoog
³ ἄρην, ἄρνος	schaap, lam
⁴ κολοιός	kraai
⁵ ζῆλος	jaloefie
⁶ μιμέομαι	nabootsen
⁷ καθίημι	naar beneden laten
⁸ ροίζος ὁ	gegier
⁹ κριός ὁ	ram
¹⁰ φέρομαι, <i>aor, p.</i> ἠνέχθην	zich storten
¹¹ ἐμπαίρω, <i>aor.p.</i> ἐνεπάρην	boren in
¹² ὄνυξ ἡ	nagel
¹³ μαλλός ὁ	vacht
¹⁴ ἐξαίρομαι	wegtilten
¹⁵ πτερούσσομαι	met de vleugels klapperen
¹⁶ ποιμὴν ὁ	herder
¹⁷ περικόπτω	besnoeien
¹⁸ ὀξύπτερον τό	vleugeluiteinde
¹⁹ ἑσπέρα ἡ	avond
²⁰ ὄρνεον τό	vogel
²¹ ὑπερέχω	uitsteken
²² ἄμιλλα ἡ	wedijver, strijd
²³ ἀνύω	vorderingen maken

¹ συμφορά ή

gebeurtenis, ongeluk

² προσκτάομαι

erbij verwerven

³ γέλως ό

gelach

3. De arend en de kever

ἀετὸς λαγῶν¹ ἐδίωκεν. ὁ δὲ ἐν ἐρημίᾳ² τῶν βοηθησόντων ὑπάρχων³, ὃν μόνον ὁ καιρὸς⁴ παρέσχεν, κάνθαρον⁵ ἰδὼν τοῦτον ἰκέτευεν, ὁ δὲ παραθαρσύννας⁶ αὐτὸν ὡς ἐγγὺς ἐλθόντα τὸν ἀετὸν ἐθεάσατο, παρεκάλει⁷ μὴ ἀπάγειν αὐτοῦ τὸν ἰκέτην⁸. κἀκεῖνος ὑπεριδῶν⁹ τῆς σμικρότητος¹⁰ ἐν ὄψει¹¹ τοῦ κανθάρου τὸν λαγῶν κατεθοινήσατο¹². ὁ δὲ ἀπ' ἐκείνου μνησικακῶν¹³ διετέλει¹⁴ παρατηρούμενος¹⁵ τοῦ ἀετοῦ τὰς καλιάς¹⁶ καί, εἴ ποτε ἐκεῖνος ἔτικτε, μετάρσιος¹⁷ αἰρόμενος¹⁸ ἐκύλιε¹⁹ τὰ ὠὰ καὶ κατέασσε²⁰, μέχρις οὗ²¹ πανταχόθεν²² ἐλαυνόμενος ὁ ἀετὸς ἐπὶ τὸν Δία κατέφυγεν καὶ αὐτοῦ ἐδεήθη τόπον αὐτῷ πρὸς νεοττοπούαν²³ ἀσφαλῆ²⁴

¹ λαγῶς ὁ	haas
² ἐρημία ἢ	eenzaamheid
³ ὑπάρχω	(voor handen) zijn
⁴ καιρὸς ὁ	(het juiste) moment
⁵ κάνθαρος ὁ	kever
⁶ παραθαρσύνω	bemoedigen
⁷ παρακαλέω	aansporen
⁸ ἰκέτης ὁ	smekeling
⁹ ὑπεροράω τινος	iets verachten
¹⁰ σμικρότης, -τητος ἢ	kleinheid
¹¹ ὄψις ἢ	uiterlijk
¹² καταθοινάομαι	oppeuzelen
¹³ μνησικακέω	haatdragend zijn
¹⁴ διατελέω + part.	voortdurend
¹⁵ παρατηρέομαι	beloeren
¹⁶ καλιά ἢ	nest
¹⁷ μετάρσιος	hoog (verheven)
¹⁸ αἶρομαι	zich verheffen
¹⁹ κυλίω	voortrollen
²⁰ κατάσσω	kapot slaan
²¹ μέχρις οὗ	totdat
²² πανταχόθεν	van alle kanten
²³ νεοττοπούα ἢ	het broeden
²⁴ ἀσφαλῆς	zeker

παρασχεῖν. τοῦ δὲ Διὸς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ κόλποις¹ τίκτειν
 ἐπιτρέψαντος² αὐτῶ ὁ κἀνθαρος τοῦτο ἑωρακῶς κόπρου³
 σφαῖραν⁴ ποιήσας ἀνέπτῃ⁵ καὶ γενόμενος κατὰ⁶ τοὺς τοῦ
 Διὸς κόλπους ἐνταῦθα καθῆκεν⁷. ὁ δὲ Ζεὺς ἀποσεισασθαι⁸
 τὴν κόπρον βουλόμενος ὡς διανέστη⁹, ἔλαθεν ἀπορρίψας τὰ
 ὡά. ἀπ' ἐκείνου τέ φασιν, περὶ ὄν καιρὸν οἱ κἀνθαροι
 γίνονται, τοὺς ἀετοὺς μὴ νεοττεύειν¹⁰.

ὁ λόγος διδάσκει μηδενὸς καταφρονεῖν¹¹ λογιζομένους¹²,
 ὅτι οὐδεὶς οὕτως ἐστὶν ἀδύνατος¹³, ὡς προπηλακισθεὶς¹⁴ μὴ
 δύνασθαι ἑαυτὸν ἐκδικῆσαι¹⁵.

¹ κόλπος ὁ	boezem, schoot
² ἐπιτρέπω	toevertrouwen
³ κόπρος ὁ	mest
⁴ σφαῖρα ἡ	bal
⁵ ἀναπέτομαι, <i>aor.</i> ἀνέπτῃν	omhoog vliegen
⁶ κατὰ τι	ter hoogte van
⁷ καθίημι	naar beneden laten vallen
⁸ ἀποσειόμαι	van zich af schudden
⁹ διανίσταμαι	op staan en zich verwijderen
¹⁰ νεοττεύω	nestelen
¹¹ καταφρονέω τινος	iemand verachten
¹² λογίζομαι	overwegen
¹³ ἀδύνατος	machteloos
¹⁴ προπηλακίζω	beledigen
¹⁵ ἐκδικέω	straffen

4. De nachtegaal en de havik.

ἀηδῶν¹ ἐπί τινος ὑψηλῆς δρυὸς² καθημένη³ κατὰ τὸ σύννηθες⁴ ἦδεν⁵. ἰέραξ⁶ δὲ αὐτὴν θεασάμενος, ὡς ἠπόρει⁷ τροφῆς⁸, ἐπιπτὰς συνέλαβεν. ἡ δὲ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι ἐδέετο αὐτοῦ μεθεῖναι⁹ λέγουσα, ὡς οὐχ ἰκανή¹⁰ ἐστὶν ἰέρακος γαστέρα¹¹ αὐτὴ πληρῶσαι¹², δεῖ δὲ αὐτόν, εἰ τροφῆς ἀπορεῖ, ἐπὶ τὰ μείζονα τῶν ὄρνέων¹³ τρέπεσθαι. καὶ ὁς ὑποτυχῶν¹⁴ εἶπεν· ἀλλ' ἔγωγε ἀπόπληκτος¹⁵ ἂν εἶην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἐτοιμίην¹⁶ βορᾶν¹⁷ παρῆεις¹⁸ τὰ μηδέπω¹⁹ φαινόμενα διώκοιμι.

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀλόγιστοι²⁰ εἰσιν, οἱ δι' ἐλπίδα²¹ μειζόνων τὰ ἐν χερσὶν ὄντα προίενται²².

1 ἀηδῶν ἡ	nachtegaal
2 δρυὸς ἡ	eik, boom
3 κάθημαι	zitten
4 σύννηθες	gewoon
5 ἀεῖδω	zingen
6 ἰέραξ	havik
7 ἀπορέω	gebrek hebben aan
8 τροφή	voedsel
9 μεθίημι	laten gaan
10 ἰκανός	voldoende
11 γαστήρ ὁ	maag
12 πληρῶω	vullen
13 ὄρνις	vogel
14 ὑποτυγχάνω	in de rede vallen
15 ἀπόπληκτος	van zinnen beroofd
16 ἐτοιμος	gereed
17 βορά ἡ	voedsel
18 παρῆμι	voorbij laten gaan
19 μηδέπω	zelfs nog niet
20 ἀλόγιστος	onbezonnen
21 ἐλπίς, -ίδος ἡ	hoop
22 προίεμαι	prijs geven

5. De schuldenaar.

ἸΑθήνησιν¹ ἀνὴρ χρεωφειλέτης² ἀπαιτούμενος³ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ⁴ τὸ χρέος⁵ τὸ μὲν πρῶτον παρεκάλει⁶ ἀναβολήν⁷ αὐτῷ παρασχέσθαι ἀπορεῖν φάσκων⁸. ὡς δ' οὐκ ἔπειθε, προσαγαγὼν⁹ ἦν μόνην εἶχεν ὕν¹⁰ παρόντος αὐτοῦ ἐπώλει¹¹. ὠνητοῦ¹² δὲ προσελθόντος καὶ διερωτῶντος¹³, εἰ¹⁴ τοκάς¹⁵ ἢ ὕς εἶη, ἐκεῖνος ἔφη μὴ μόνον αὐτὴν τίκτειν ἀλλὰ καὶ παραδόξως¹⁶. τοῖς μὲν γὰρ μυστηρίοις¹⁷ θήλεα¹⁸ ἀποκύειν¹⁹, τοῖς δὲ Παναθηναίοις²⁰ ἄρσενά²¹. τοῦ δὲ ἐκπλαγέντος²² πρὸς

¹ Αθήνησιν locativus	te Athene
² χρεωφειλέτης	schuldenaar
³ ἀπαιτέω τινα τι	iets van iemand terufragen
⁴ δανειστής ὁ	schuldeiser
⁵ χρέος τό	schuld
⁶ παρακαλέω	vragen
⁷ ἀναβολή ἢ	uitstel
⁸ φάσκω	zeggen
⁹ πρασάγω	brengen naar, aankomen zetten meet
¹⁰ ὕς ἢ	zeug
¹¹ Πωλεω	verkopen
¹² ὠνητής ὁ	koper
¹³ διερωτάω	vragen
¹⁴ εἰ + ἄν coni of+ opt.	of
¹⁵ τοκάς ἢ	moeder
¹⁶ παραδόξως	onverwacht
¹⁷ τὰ μυστήρια	<i>de mysteriën, geheimzinnige, religieuze feesten in o.a. Eleusis, vaak in verband met het leven in het hiernamaals.</i>
¹⁸ θήλυς	vrouwelijk
¹⁹ ἀποκύω	werpen
²⁰ τὰ Παναθηναία	<i>de Panatheneeën, volksfeest van de Atheners, dat om de vier jaar gehouden werd</i>
²¹ ἄρσεν	mannelijk
²² ἐκπλήττομαι, aor. p. ἐξεπλάγην	uit het veld geslagen worden

τὸν λόγον ὁ δανειστής εἶπεν· ἀλλὰ¹ μὴ θαύμαζε· αὕτη γάρ σοι καὶ Διονυσίοις² ἐρίφους³ τέξεται.

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ τὸ ἴδιον⁴ κέρδος⁵ οὐκ ὀκνοῦσιν⁶ οὐδὲ τοῖς ἀδυνάτοις ψευδομαρτυρεῖν⁷.

¹ ἀλλὰ	bij bevel: welaaan, kom op
² τὰ Διονύσια	de Dionysia, <i>feesten in Athene ter ere van Dionysos</i>
³ ἐρίφος	bok
⁴ ἴδιος	eigen
⁵ κέρδος	winst
⁶ ὀκνέω	aarzelen
⁷ ψευδομαρτυρέω	een valse getuigenis afleggen

6. Wilde geiten en de geitenhoeder

αἰπόλος¹ τὰς αἴγας² αὐτοῦ ἐπὶ νομὴν³ ἀπελάσας⁴ ὡς ἐθεάσατο ἀγρίαις⁵ αὐτὰς ἀναμιγείσας⁶, ἑσπέρας⁷ ἐπιλαβούσης⁸ πάσας εἰς τὸ ἑαυτοῦ σπήλαιον⁹ εἰσήλασε. τῇ δὲ ὑστεραία¹⁰ χειμῶνος¹¹ πολλοῦ γενομένου μὴ δυνάμενος ἐπὶ τὴν συνήθη¹² νομὴν αὐτὰς παραγαγεῖν ἔνδον¹³ ἐτημέλει¹⁴, ταῖς μὲν ἰδίαις¹⁵ μετρίαν¹⁶ τροφήν¹⁷ παραβάλλων πρὸς¹⁸ μόνον τὸ μὴ λιμώττειν¹⁹, ταῖς δὲ ὀθνεῖαις²⁰ πλείονα παρασωρεύων²¹ πρὸς τὸ καὶ αὐτὰς ἰδιοποιήσασθα²²ι. παυσάμενος δὲ τοῦ χειμῶνος ἐπειδὴ πάσας ἐπὶ νομὴν ἐξήγαγεν, αἱ ἄγρια ἐπιλαβόμεναι²³ τῶν ὀρῶν ἔφρευγον.

¹ αἰπόλος	geitenhoeder
² αἴξ	geit
³ νομή	weide
⁴ ἀπελαύνω	wegdrijven
⁵ ἄγριος	wild
⁶ ἀναμίσγω τιτι τι	met iets iet vermengen
⁷ ἑσπέρα	avond
⁸ ἐπιλαμβάνω	bereiken
⁹ σπήλαιον τό	grot
¹⁰ ὑστεραία ἡ ἡμέρα)	de volgende dag
¹¹ χειμῶν	stor, winter
¹² συνήθης	gewoon
¹³ ἔνδον	binnen
¹⁴ τημέλω τι/τινος	zorgen voor
¹⁵ Sc. αἴξι	
¹⁶ μετρίος	normaal, gewoon
¹⁷ τροφή ἡ	voeding
¹⁸ πρὸς +inf./a.c.i.	met het doel te/dat
¹⁹ λιμώττω	honger hebben
²⁰ ὀθνεῖος	vreemd
²¹ παρασωρεύω	ophopen
²² ἰδιοποιέομαι	eigen maken
²³ ἐπιλαμβάνομαι τινος	bereiken

τοῦ δὲ ποιμένος ἀχαριστίαν¹ αὐτῶν κατηγοροῦντος², εἶ γε³ περισσοτέρως⁴ αὐταὶ τημέλειας⁵ ἐπιτυχοῦσαι⁶ καταλείπουσιν αὐτόν, ἔφασαν ἐπιστραφεῖσαι⁷. ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο μᾶλλον φυλαττόμεθα· εἰ γὰρ ἡμᾶς τὰς χθὲς⁸ προσεληλυθυίας μειζόνως⁹ τῶν πάλαι¹⁰ σὺ προετίμησας¹¹, δῆλον ὅτι, εἰ καὶ¹² ἕτεραί σοι μετὰ ταῦτα προσπελάσουσιν¹³, ἐκείνας ἡμῶν προκρινεῖς¹⁴.

ὁ λόγος δηλοῖ μὴ δεῖν τούτων ἀσμενίζεσθαι¹⁵ τὰς φιλίας, οἱ τῶν παλαιῶν¹⁶ φίλων ἡμᾶς τοὺς προσφάτους¹⁷ προτιμῶσι, λογιζομένους, ὅτι καὶ, ἂν ἡμῶν ἐγχρονονιζόντων¹⁸ ἑτέροις φιλιάσωσιν¹⁹, ἐκείνους προκρινουῖσιν.

¹ ἀχαριστία ἢ	ondankbaarheid
² κατηγορέω τι τινος	iemand beschuldigen van iets, iem. iets verwijten
³ εἶ γε	aangezien
⁴ περισσοτερος	bovenmatig
⁵ τημελεία	zorg
⁶ ἐπιτυγχάνω τινος	krijgen
⁷ ἐπιστρέφομαι,-εστραφην	zich wenden tot
⁸ χθὲς	gisteren
⁹ μειζόνως	grootser
¹⁰ πάλαι, <i>vul aan ἀίγας</i>	vroeger, eertijds
¹¹ προτιμῶ τι τινος	iets verkiezen boven
¹² καὶ + <i>compartivus of comp. begrip</i> : nog	
¹³ προσπελάζω	naderen
¹⁴ προκρίνω	verkiezen
¹⁵ ἀσμεζίζω	verwelkomen
¹⁶ παλαιός	vroegere
¹⁷ προσφατος	nieuw
¹⁸ ἐγχρονονιζω	er lang zijn
¹⁹ φιλιάζω τινι	iemands vriend zijn

7. De kat en de vogels

αἴλουρος¹ ἀκούσας ὅτι ἔν τινι ἐπαύλει² ὄρνεις νοσοῦσι³, σχηματίσας⁴ ἑαυτὸν εἰς ἰατρὸν⁵ καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης⁶ πρόσφορα⁷ ἀναλαβὼν ἐργαλεῖα⁸ παρεγένετο καὶ στὰς πρὸ τῆς ἐπαύλεως ἐπυνθάνετο αὐτῶν, πῶς ἔχοιεν⁹. αἱ δὲ ὑποτυχοῦσαι¹⁰· καλῶς, ἔφασαν, ἐὰν σὺ ἐντεῦθεν¹¹ ἀπαλλαγῆς¹².

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ τοὺς φρονίμους¹³ οὐ λανθάνουσι, κἂν τὰ μάλιστα¹⁴ χρηστότητα¹⁵ ὑποκρίνωνται¹⁶. ὄρνις ποτὲ ἡσθένει¹⁷. αἴλουρος δὲ προκύψας¹⁸ ἔφη· πῶς ἔχεις; εἰ χρήξεις¹⁹ τινός, ἐγὼ σοι δώσω· μόνον ὑγιάινε²⁰. ἡ δὲ ἔφη· ἐὰν ἀπέλθης [σὺ] αὐτὸς τῶν ᾧδε, ἐγὼ σοι λέγω· οὐδαμῶς²¹ ἀποθνήσκω.

ὁ μῦθος ἐλέγχει²² τοὺς λέγοντας φιλεῖν δολίως¹ καὶ μετὰ

¹ αἴλουρος	kat
² ἔπαυλις ἡ	hof
³ νοσέω	ziek zijn
⁴ σχηματίζω	een houding geven, vermommen
⁵ ἰατρός	arts
⁶ ἐπιστήμη ἡ	kennis
⁷ πρόσφορος	overeenkomend, passend
⁸ ἐργαλεῖον τό	werktuig
⁹ ἔχω + adv.	zijn
¹⁰ ὑποτυγχάνω	in de rede vallen
¹¹ ἐντεῦθεν	van hier, vervolgens
¹² ἀπαλλάττομαι, -ηλλαγην	zich verwijderen
¹³ φρόνιμος	verstandig
¹⁴ τὰ μάλιστα = μάλιστα	
¹⁵ χρηστότης ἡ	vriendelijkheid
¹⁶ ὑποκρίνομαι	toneel spelen
¹⁷ ἀσθενέω	zwak zijn
¹⁸ προκύπτω	tevoorschijn komen
¹⁹ χρήζω τινος	iets verlangen
²⁰ ὑγιάινω	gezond, verstandig zijn, <i>als groet</i> : vaar wel
²¹ οὐδαμῶς	geenszins
²² ἐλέγχω	berispen

ὑποκρίσεως².

¹ δολίως

listig

² ὑπόκρισις

toneelspel

8. Aisopos en de werf

Αἴσωπός ποτε ὁ λογοποιὸς¹ σχολὴν² ἄγων εἰς ναυπήγιον³ εἰσηλθε. τῶν δὲ ναυπηγῶν⁴ σκωπτόντων⁵ τε αὐτὸν καὶ ἐκκαλουμένων εἰς ἀπόκρισιν⁶ ὁ Αἴσωπος ἔλεγε τὸ παλαιὸν⁷ χάος⁸ καὶ ὕδωρ γενέσθαι, τὸν δὲ Δία βουλόμενον καὶ τὸ τῆς γῆς⁹ στοιχεῖον¹⁰ ἀναδειξαι¹¹ παραινέσαι¹² αὐτῇ, ὅπως ἐπὶ τρεῖς¹³ ἐκροφήση¹⁴ τὴν θάλασσαν. κάκεινη ἀρξαμένη τὸ μὲν πρῶτον τὰ ὄρη ἐξέφηγεν¹⁵, ἐκ δευτέρου¹⁶ δὲ ἐκροφήσασα καὶ τὰ πεδία¹⁷ ἀπεγύμνωσεν¹⁸. ἐὰν δὲ δόξη αὐτῇ καὶ τὸ τρίτον ἐκπιεῖν τὸ ὕδωρ, ἄχρηστος¹⁹ ὑμῶν ἢ τέχνη²⁰ γενήσεται.

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοὺς κρείττονας χλευάζοντες²¹ λανθάνουσι μείζονας ἑαυτοῖς τὰς ἀνίας²² ἐξ αὐτῶν ἐπισπώμενοι²³.

¹ λογοποιὸς	fabelschrijver
² σχολή ἢ	vrije tijd
³ ναυπήγιον τό	scheepswerf
⁴ ναυπηγός ὁ	scheepbouwer
⁵ σκώπτω	bespotten
⁶ ἀπόκρισις ἢ	antwoord
⁷ τὸ παλαιὸν	lang geleden
⁸ χάος τό	de chaos
⁹ <i>Gen. explicativus</i>	
¹⁰ στοιχεῖον τό	het element
¹¹ ἀναδείκνυμι	tonen
¹² παραινέω	vermanen
¹³ ἐπὶ τρεῖς	in drie fasen
¹⁴ ἐκροφέω	opslurpen
¹⁵ ἐκφαίνω	aan het licht brengen
¹⁶ ἐκ δευτέρου	voor de tweede keer
¹⁷ πεδίον τό	vlakte
¹⁸ ἀπογυμνῶ	bloot leggen
¹⁹ ἄχρηστος	nutteloos
²⁰ τέχνη	vaardigheid
²¹ χλευάζω	bespotten
²² ἀνία ἢ	ergernis, last, plaag
²³ ἐπισπάομαι	tot zich trekken

9. De vos en de bok.

ἀλώπηξ¹ πεσοῦσα εἰς φρέαρ² ἐπάναγκες³ ἔμενε πρὸς τὴν ἀνάβασιν⁴ ἀμηχανοῦσα⁵. τράγος⁶ δὲ δίψη συνεχόμενος⁷ ὡς ἐγένετο κατὰ⁸ τὸ αὐτὸ φρέαρ, θεασάμενος αὐτὴν ἐπυθάνετο,, εἰ καλὸν εἶη τὸ ὕδωρ. ἢ δὲ τὴν συντυχίαν⁹ ἀσμενισαμένη¹⁰ πολὺν ἔπαινον¹¹ τοῦ ὕδατος κατέτεινε¹² λέγουσα ὡς χρηστὸν εἶη καὶ δὴ καὶ αὐτὸν καταβῆναι παρήνει. τοῦ δὲ ἀμελετήτως¹³ καθαλλομένου¹⁴ διὰ τὸ μόνην ὄρᾶν τότε τὴν ἐπιθυμίαν¹⁵ καὶ ἅμα τῷ τὴν δίψαν¹⁶ σβέσαι¹⁷ ἀναδῦναι¹⁸ μετὰ τῆς ἀλώπεκος σκοποῦντος¹⁹ χρήσιμόν τι ἢ ἀλώπηξ ἔφη ἐπινενοηκέναι²⁰ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν²¹. ἐὰν γὰρ θελήσης τοὺς ἐμπροσθίους²² πόδας τῷ τοίχῳ²³

¹ ἀλώπηξ	vos
² φρέαρ τό	put
³ ἐπάναγκες	noodgedwongen
⁴ ἀνάβασις	het naar boven gaan/klimmen
⁵ ἀμηχανέω	hulpeloos zijn
⁶ τράγος	bok
⁷ συνέχω	kwellen
⁸ κατὰ τι	bij
⁹ συντυχία	samenloop van gebeurtenissen, toeval
¹⁰ ἀσμενίζομαι	verwelkomen
¹¹ ἔπαινος	lof
¹² κατατείνω	uitrekken
¹³ ἀμελετήτως	zorgeloos
¹⁴ καθαλλομαι	naar beneden springen
¹⁵ ἐπιθυμία	verlangen
¹⁶ δίψα ἢ	dorst
¹⁷ σβέννυμι	blussen
¹⁸ ἀναδύομαι, aor. -εδυν	boven water komen
¹⁹ σκοπέω	bekijken, zien
²⁰ ἐπινοέω	bedenken
²¹ σωτηρία	redding
²² ἐμπροσθίος	voorste
²³ τοίχος ό	muur

προσερείσας¹ ἐγκλῖναι² καὶ τὰ κέρατα³, ἀναδραμουῖσα⁴ αὐτὴ διὰ τοῦ σοῦ νώτου⁵ καὶ σὲ ἀνασπάσω⁶. τοῦ δὲ καὶ πρὸς τὴν δευτέραν παραίνεσιν ἐτοίμως⁷ ὑπηρετήσαντος⁸ ἡ ἀλώπηξ ἀναλλομένη⁹ διὰ τῶν σκελῶν¹⁰ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν νῶτον ἀνέβη καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐπὶ τὰ κέρατα διερεισαμένη¹¹ ἐπὶ τὸ στόμα¹² τοῦ φρέατος ἠύρέθη καὶ ἀνελθοῦσα ἀπηλλάττετο¹³. τοῦ δὲ τράγου μεμφομένου¹⁴ αὐτὴν ὡς τὰς ὁμολογίας¹⁵ παραβαίνουσιν¹⁶ ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα¹⁷ εἶπεν· ὦ οὔτος, ἀλλ' εἰ τοσαύτας φρένας¹⁸ εἶχες, ὅσας ἐν τῷ πώγωνι¹⁹ τρίχας²⁰, οὐ πρότερον ἂν καταβεβήκεις²¹ πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον²² ἐσκέψω²³.

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς φρονίμους δεῖ πρότερον τὰ τέλη²⁴ τῶν πραγμάτων σκοπεῖν, εἴθ¹ οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν².

¹ προσερείδω τι	drukken tegen
² ἐγκλίνω	er tegen drukken
³ κέρασ , -ἄτος	hoorn
⁴ ἀνατρέχω	omhoog rennen
⁵ νῶτον τό	rug
⁶ ἀνασπάω	omhoogtrekken
⁷ ἐτοίμως	gereed, bereidwillig
⁸ ὑπηρετέω	dienen
⁹ ἀνάλλομαι	omhoogspringen
¹⁰ σκέλος τό	root
¹¹ διερείδομαι	leunen op
¹² στόμα	mond, rand
¹³ ἀπαλλάττομαι	zich verwijderen
¹⁴ μέμφομαι	verwijten
¹⁵ ὁμολογία	afspraak
¹⁶ παραβαίνω	overtreden
¹⁷ ἐπιστρέφομαι,-εστραφην	zich keren naar
¹⁸ φρένες αἰ	verstand
¹⁹ πώγων ό	baard
²⁰ θρίξ ἡ	haar
²¹ <i>N.b. een irr. van het verleden met pl.perf.</i>	
²² ἄνοδος ἡ	weg omhoog
²³ σκέπτομαι	letten op
²⁴ τέλος τό	einde

¹ εἶθ', εἶτα

vervolgens

² ἐγχειρέω τι

proberen

10. De vos en de leeuw.

ἀλώπηξ μηδέποτε θεασαμένη λέοντα ἐπειδὴ κατά τινα συντυχίαν¹ ὑπήντησε², τὸ μὲν πρῶτον ἰδοῦσα οὕτως ἐξεταράχθη³, ὡς⁴ μικροῦ⁵ ἀποθανεῖν. ἐκ δευτέρου⁶ δὲ αὐτῷ ἐπιτυχοῦσα⁷ ἐφοβήθη μὲν, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ θεασαμένη οὕτω κατεθάρορησεν⁸ ὡς καὶ προσελθοῦσα αὐτῷ διαλέγεσθαι.

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια⁹ καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων καταπραῦνει¹⁰.

¹ συντυχία	toeval
² ὑπαντάω	ontmoeten
³ ἐκταράττω	verwarren
⁴ ὡς = ὥστε + <i>inf.</i>	zodat
⁵ μικροῦ	bijna
⁶ ἐκ δευτέρου	voor de tweede keer
⁷ ἐπιτυγχάνω τινι	iem. ontmoeten
⁸ καταθαρορέω	gerust zijn
⁹ συνήθεια	gewenning
¹⁰ καταπρααύνω	verzachten, bedaren

11. De visser.

άλιεύς ἀυλητικῆς¹ ἔμπειρος² ἀναλαβῶν ἀυλοῦς³ καὶ τὰ δίκτυα⁴ παρεγένετο⁵ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ στὰς ἐπὶ τινος προβλήτος⁶ πέτρας τὸ μὲν πρῶτον ἦδε, νομίζων ἀυτομάτους⁷ πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν⁸ τοὺς ἰχθύας ἐξάλλεσθαι⁹. ὡς δὲ αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ¹⁰ διατεινομένου¹¹ οὐδὲν πέρας¹² ἦνύετο¹³, ἀποθέμενος τοὺς ἀυλοὺς ἀνείλετο τὸ ἀμφίβληστρον¹⁴ καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσε¹⁵. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν δικτύων ἐπὶ τὴν ἡίονα ὡς ἐθεάσατο σπαίροντας¹⁶, ἔφη· ὦ κάκιστα ζῶα¹⁷, ὑμεῖς, ὅτε μὲν ἠῦλον¹⁸, οὐκ ὠρχεῖσθε¹⁹, νῦν δέ, ὅτε πέπαυμαι, τοῦτο πράττετε. πρὸς τοὺς παρὰ²⁰ καιρόν²¹ τι πράττοντας ὁ λόγος εὐκαιρος²².

1 ἀυλητικὴ (τέχνη)	het fluitspel
2 τινος ἔμπειρος	ervaren in
3 ἀυλός	fluit
4 δίκτυον τό	net
5 παραγίγνομαι	verschijnen
6 προβλής	voorstekend
7 ἀυτόματος	vanzelf
8 ἡδυφώνια	aangename klank
9 ἐξάλλομαι	springen uit
10 ἐπὶ πολὺ	lange tijd
11 διατεινομαι	zich inspannen
12 πέρας	uiteindelijk
13 ἀνύω	bereiken
14 ἀμφίβληστρον τό	net
15 ἀγρεύω	vangen
16 σπαίρω	spartelen
17 ζῶον τό	levend wezen
18 ἀυλέω	fluit spelen
19 ὀρχέομαι	dansen
20 παρὰ τι	in strijd met, voorbij aan
21 καιρός τό	het juiste moment
22 εὐκαιρος	passend

12. De vos en de panter.

ἀλώπηξ καὶ πάρδαλις¹ περὶ κάλλους² ἤριζον³. τῆς δὲ παρδάλεως παρ⁴ ἕκαστα τὴν τοῦ σώματος ποικιλίαν⁵ προβαλλομένης⁶ ἢ ἀλώπηξ ὑποτυχοῦσα ἔφη· καὶ πόσον ἐγώ σοῦ καλλίων ὑπάρχω⁷, ἥτις⁸ οὐ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν πεποίκιλμαι⁹;

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τοῦ σωματικοῦ¹⁰ κάλλους ἀμείνων ἐστὶν ὁ τῆς διανοίας¹¹ κόσμος¹².

¹ πάρδαλις

panter

² καλλός τό

schoonheid

³ ἐρίζω

twisten

⁴ παρὰ τι

boven

⁵ ποικιλία

bonthheid

⁶ προβάλλομαι

plaatsen (voor)

⁷ ὑπάρχω

zijn

⁸ ὅστις

alwie, ieder die; *het pronom. Rel ind. wordt*

vaak met bijzondere betekenissen gebruikt: finaal (met fut. – opdat hij), , consecutief (zodat), causaal (omdat hij), conditioneel (indien hij); overigens geldt dit ook voor het gewone relativum.

⁹ ποικίλλω

bont maken

¹⁰ σωματικός

lichamelijk

¹¹ διάνοιά

verstand

¹² κόσμος

orde, sierlijkheid, sieraad

13. De vissers.

άλιεις¹ σαγήνην² εἶλκον· βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης ἔχαιρον καὶ ὠρχοῦντο, πολλὴν εἶναι νομίζοντες τὴν ἄγραν³. ὡς δὲ ἀφελκύσαντες⁴ ἐπὶ τὴν ἠϊόνα τῶν μὲν ἰχθύων ὀλίγους εὔρον, λίθων δὲ καὶ ἄμμων⁵ μεστήν⁶ τὴν σαγήνην, οὐ μετρίως⁷ ἐβαρυσθύνον⁸, οὐχ οὔτω μάλλον⁹ ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι¹⁰ δυσφοροῦντες¹¹, ὅσον ὅτι καὶ τὰ ἐναντία¹² προσειλήφασιν¹³. εἷς δὲ τις ἐν αὐτοῖς γηραιὸς¹⁴ ὧν εἶπεν· ἀλλὰ παυσώμεθα, ὦ ἑταῖροι· χαρᾶς¹⁵ γάρ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστὶν ἢ λύπη, καὶ ἡμᾶς ἔδει τοσαῦτα προησθέντας¹⁶ πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ τοῦ βίου τὸ εὐμετάβλητον¹⁷ ὁρῶντας μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ πράγμασιν ἐπαγάλλεσθαι¹⁸ λογιζομένους¹⁹, ὅτι ἐκ πολλῆς εὐδίας²⁰ ἀνάγκη καὶ χειμῶνα²¹ γενέσθαι.

¹ ἄλιεύς	visser
² σαγήνη ἢ	visnet (groot)
³ ἄγρα ἢ	vangst
⁴ ἀφέλκω, aor. ἀφείλκυσα	trekken
⁵ ἄμμος ὁ	zand
⁶ μεστός τινος	vol met
⁷ μετρίως	matig
⁸ βαρυσθύνω	zwaarmoedig zijn
⁹ οὐχ οὔτω μάλλον .. ὅσον..	niet zozeer .. als wel ..
¹⁰ συμβαίνω	gebeuren
¹¹ δυσφορέω	moeilijk verdragen, uit zijn humeur zijn
¹² τὰ ἐναντία	het tegenovergestelde
¹³ προσλαμβάνω	ook bovendien eens meemaken
¹⁴ γηραιός	oud
¹⁵ χαρά ἢ	vreugde
¹⁶ προήδομαι	van tevoren blij zijn
¹⁷ εὐμετάβλητος	zeer veranderlijk
¹⁸ ἐπαγάλλομαι τι	trots zijn op
¹⁹ λογίζομαι	overwegen
²⁰ εὐδία ἢ	mooi weer
²¹ χειμῶν	storm

14. De vos en de aap.

ἀλώπηξ καὶ πίθηκος¹ ἐν ταύτῳ ὁδοιποροῦντες² περὶ εὐγενείας³ ἤριζον. πολλὰ δὲ ἑκατέρου διεξιόντος⁴ ἐπειδὴ ἐγένοντο κατὰ⁵ τινας τύμβους⁶, ἐνταῦθα ἀποβλέψας⁷ ἀνεστέναξεν⁸ ὁ πίθηκος. τῆς δὲ ἀλώπεκος ἐρομένης⁹ τὴν αἰτίαν ὁ πίθηκος ἐπιδείξας αὐτῇ τὰ μνήματα¹⁰ εἶπεν· ἀλλ' οὐ μέλλω κλαίειν¹¹ ὄρων τὰς στήλας¹² τῶν πατρικῶν¹³ μου ἀπελευθέρων¹⁴ καὶ δούλων; κακείνη πρὸς αὐτὸν ἔφη· ἀλλὰ ψεύδου, ὅσα βούλει. οὐδεὶς γὰρ τούτων ἀναστὰς ἐλέγξει¹⁵ σε. οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ψευδολόγοι¹⁶ τότε μάλιστα καταλαζονεύονται¹⁷, ὅταν τοὺς ἐλέγχοντας μὴ ἔχωσι.

¹ πίθηκος	aap
² ὁδοιπορέω	reizen
³ εὐγένεια	goede afkomst
⁴ διέξιμι	behandelen, doorlopen
⁵ κατὰ τι	bij
⁶ τύμβος ὁ	tombe
⁷ ἀποβλέπω	ter zijde kijken
⁸ ἀναστενάζω	luid weeklagen
⁹ ἐρωτάω, aor. ἠρόμη	vragen
¹⁰ μνήμα τό	gedenkteken
¹¹ κλαίω	huilen
¹² στήλη	grafzuil
¹³ πατρικός	van vader
¹⁴ ἀπελευθέρω	vrijgelatenen
¹⁵ ἐλέγχω	berispen
¹⁶ ψευδολόγος	liegend
¹⁷ καταλαζονεύομαι	opsnijden

15. De vos en de druiventros.

ἀλώπηξ λιμώττουσα¹ ὡς ἐθεάσατο ἀπό τινος
ἀναδενδράδος² βότρυας κρεμαμένους³, ἠβουλήθη⁴ αὐτῶν
περιγενέσθαι⁵ καὶ οὐκ ἠδύνατο⁶. ἀπαλλαττομένη⁷ δὲ πρὸς
ἑαυτὴν εἶπεν· ὄμφακές⁸ εἰσιν.

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι⁹ τῶν πραγμάτων
ἐφικέσθαι¹⁰ μὴ δυνάμενοι δι' ἀσθένειαν¹¹ τοὺς καιροὺς¹²
αἰτιῶνται.

¹ λιμώττω	honger hebben
² ἀναδενδράς	wijnstok (<i>die tegen een boom groeit</i>)
³ κρέμαμαι	hangen
⁴ = ἐβουλήθη	
⁵ περιγίγνομαι τινος	<i>hier</i> : plukken
⁶ = ἠδύνατο	
⁷ ἀπαλλάττομαι	zich verwijderen
⁸ ὄμφαξ	onrijpe druif
⁹ ἔνιοι	sommigen
¹⁰ ἐφικνέομαι τινος	bereiken
¹¹ ἀσθένεια	zwakte
¹² καιρός	(juiste) moment

16. De vos en de muis.

ἀλώπηξ ἐν κρεβαττίνῃ¹ βότρυας πεπείρους² ἰδοῦσα ἤμελλε³ φαγεῖν, ἐν ὕψει⁴ δὲ ὄντας οὐκ ἠύπόρει⁵ φαγεῖν. μῦς δὲ ἰδὼν ταύτην ἐμειδίασεν⁶ εἰπών· οὐδὲν τρώγεις⁷. ἡ δὲ ἀλώπηξ μὴ θέλουσα ἡττηθῆναι⁸ πρὸς τοῦ μυὸς ἔφη· ὄμφακές⁹ εἰσιν.

ὅτι¹⁰ τοὺς πονηροὺς καὶ μὴ βουλομένους πείθειν τὸν λόγον ὁ μῦθος ἐλέγχει.

¹ κρεβαττινη *corrupt*

² πέπειρος rijp

³ = ἔμελλε

⁴ ὕψος τό hoogte

⁵ εὐπορέω in staat zijn

⁶ μειδιάω glimlachen

⁷ τρώγω opeten

⁸ ἡττάω verslaan

⁹ ὄμφαξ onrijpe druif

¹⁰ *Deze zin is corrupt.. ὅτι veronderstelt een persoonsvorm die niet volgt. Misschien is het ooit πείθει geweest en was het onderwerp ὁ λόγος.*

17. De kat en de haan.

αἴλουρος¹ συλλαβῶν² ἀλεκτρούνα³ τοῦτον ἐβούλετο μετ' εὐλόγου⁴ αἰτίας⁵ καταθoinήσασθαι⁶. καὶ δὴ ἀρξάμενος κατηγορεῖ⁷ αὐτοῦ λέγων ὀχληρὸν⁸ αὐτὸν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις νύκτωρ⁹ κεκραγότα¹⁰ καὶ οὐδὲ ὕπνου τυχεῖν¹¹ αὐτοὺς ἔωντα¹². τοῦ δὲ εἰπόντος ὡς ἐπ' ὠφελεία¹³ αὐτῶν τοῦτο ποιεῖ, ἐπὶ γὰρ τὰ συνήθη¹⁴ τῶν ἔργων διεγείρει¹⁵, ἐκ δευτέρου ἔλεγεν· ἀλλὰ καὶ ἀσεβῆς¹⁶ εἰς τὴν φύσιν¹⁷ καθέστηκας¹⁸ καὶ ἀδελφαῖς καὶ μητρὶ ἐπεμβαίνων¹⁹. τοῦ²⁰ δὲ καὶ τοῦτο εἰς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλὰ γὰρ αὐτοῖς ὡὰ²¹ τίκτεσθαι παρασκευάζει²²,

¹ αἴλουρος	kat
² συλλαμβάνω	vangen
³ ἀλεκτρούων	haan
⁴ εὐλογος	redelijk
⁵ αἰτία	reden
⁶ καταθoinάομαι	oppeuzelen
⁷ κατηγορέω τινος	iem. beschuldigen
⁸ ὀχληρὸς	lastig
⁹ νύκτωρ	in de nacht
¹⁰ κράζω	kraaien
¹¹ τυγχάνω τινος	iets krijgen
¹² ἔάω	laten
¹³ ὠφέλεια	nut
¹⁴ συνήθης	gewoon
¹⁵ διεγείρω	wekken
¹⁶ ἀσεβῆς	goddeloos
¹⁷ φύσις	natuur
¹⁸ καθέστηκα <i>perf.van</i> καθίσταμαι	zijn
¹⁹ ἐπεμβαίνω	treden
²⁰ = αὐτοῦ	
²¹ ὡόν τό	ei
²² παρασκευάζω	ervoor zorgen

διαπορηθεῖς¹ ἐκεῖνος ἔφη· ἐὰν οὖν σὺ ἀφορμῶν² ἀεὶ
εὐπορῆς³, ἐγὼ σε οὐ κατέδομαι⁴;

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι καὶ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν⁵
προαιρουμένη⁶, κἂν μὴ μετ' εὐλόγου προσχήματος⁷ δυνηθῇ,
ἀπαρακαλύπτως⁸ πονηρεύεται⁹.

¹ διαπορέομαι	twijfelen, onzeker zijn
² ἀφορμή	aanleiding, excuus
³ εὐπορέω τινος	overvloed hebben aan
⁴ κατέσθιω, <i>fut.</i> κατέδομαι	opeten
⁵ πλημμελέω	zich bezondigen
⁶ προαιρέομαι	verkeizen
⁷ προσχίμα	voorwendsel
⁸ ἀπαρακαλύπτως	onverhoeln
⁹ πονηρεύομαι	zich slecht gedragen

18. De vos met geknotte staart.

ἀλώπηξ ὑπό τινος πάγης¹ τὴν οὐρὰν² ἀποκοπεῖσα³ ἐπειδὴ δι' αἰσχύνην⁴ ἀβίωτον⁵ ἤγειτο τὸν βίον ἔχειν, ἔγνω δεῖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας εἰς τὸ αὐτὸ προσαγαγεῖν⁶, ἵνα τῶ κοινῶ⁷ πάθει⁸ τὸ ἴδιον⁹ ἐλάττωμα¹⁰ συγκρούσῃ¹¹. καὶ δὴ ἀπάσας ἀθροίσασα¹² παρήνει αὐταῖς τὰς οὐράς ἀποκόπτειν, λέγουσα, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς¹³ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ περισσόν¹⁴ τι αὐταῖς βάρους¹⁵ προσήρτηται¹⁶. τούτων δέ τις ὑποτυχοῦσα¹⁷ ἔφη· ὦ αὐτή, ἀλλ' εἰ μὴ σοι τοῦτο συνέφερεν¹⁸, οὐκ ἂν ἡμῖν τοῦτο συνεβούλευσας.

οὗτος ὁ λόγος ἀρμόττει¹⁹ πρὸς ἐκείνους, οἱ τὰς συμβουλίας²⁰ ποιοῦνται τοῖς πέλας²¹ οὐ δι' εὐνοίαν²² ἀλλὰ διὰ τὸ ἑαυτοῖς συμφέρον.

¹ πάγη ἢ	val
² οὐρά ἢ	staart
³ ἀποκόπτω, <i>a.p.</i> ἀπεκόπη	afhakken
⁴ αἰσχύνη	schande
⁵ ἀβίωτος	onleefbaar
⁶ προσάγω	ertoe brengen
⁷ κοινός	gemeenschappelijk
⁸ πάθος	ongeluk, ramp
⁹ ἴδιος	eigen
¹⁰ ἐλάττωμα	handicap
¹¹ συγκρούπτω	mede verbergen
¹² ἀθροίζω	verzamelen
¹³ ἀπρεπής	niet passend
¹⁴ περισσός	buitengewoon, te groot
¹⁵ βάρους τό	gewicht
¹⁶ προσαρτάω	bevestigen aan
¹⁷ ὑποτυγχάνω	in de rede vallen
¹⁸ συμφέρει	het gebeurt, het baat
¹⁹ ἀρμόττω πρὸς τι	passen bij, slaan op
²⁰ συμβουλία	advies
²¹ οἱ πέλας	de naasten
²² εὐνοία	welgezindheid

19. De visser en de haring.

άλιεύς καθείς¹ τὸ δίκτυον² ἀνήνεγκε μαινίδα³. τῆς δὲ ἱκετευούσης⁴ αὐτὸν πρὸς τὸ παρὸν⁵ μεθεῖναι⁶ αὐτήν, ἐπειδὴ μικρὰ τυγχάνει⁷, ὕστερον δὲ αὐξηθεῖσαν⁸ συλλαβεῖν εἰς μείζονα ὠφέλειαν⁹, ὁ ἄλιεύς εἶπεν· ἀλλ' ἔγωγε εὐηθέστατος¹⁰ ἂν εἶην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρῆς¹¹ κέρδος¹² ἄδηλον ἐλπίδα διώκοιμι.

ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι αἰρετώτερόν¹³ ἐστι τὸ παρὸν κέρδος, κἂν μικρὸν ᾗ, τοῦ προσδοκωμένου¹⁴, κἂν μέγα ὑπάρχη¹⁵.

¹ καθίημι	naar beneden laten
² δίκτυον τό	net
³ μαινίς ἡ	haring
⁴ ἱκετεύω	smeken
⁵ πρὸς τὸ παρὸν	voor het moment
⁶ μεθίημι	laten gaan
⁷ <i>Vul aan</i> οὔσα.	
⁸ αὐξομαι	toenemen, groeien
⁹ ὠφέλεια ἡ	nut, voordeel
¹⁰ εὐήθης	naïef
¹¹ παρήμι	laten gaan
¹² κέρδος τό	winst
¹³ αἰρετός	verkieslijk
¹⁴ προσδοκάω	verwachten
¹⁵ ὑπάρχω	zijn

20. De vos en de braamstruik.

ἀλώπηξ φραγμὸν¹ ἀναβαίνουσα ἐπειδὴ ὀλισθαίνειν²
ἔμελλε, βάτου³ ἐπελάβετο. ξυσθειῖσα⁴ δὲ τὸ πέλημα⁵ καὶ δεινῶς
διατεθειῖσα⁶ ἠτιᾶτο⁷ αὐτήν, εἴ γε⁸ καταφυγοῦσαν⁹ ἐπ' αὐτὴν
ὡς¹⁰ ἐπὶ βοηθὸν¹¹ χειρὸν αὐτῇ ἐχρήσατο¹² καὶ αὐτοῦ τοῦ
προκειμένου¹³. καὶ ἡ βάτος ὑποτυχοῦσα εἶπεν· ἀλλ'
ἐσφάλης¹⁴ τῶν φρενῶν, ᾧ αὐτῇ, ἐμοῦ ἐπιλαβέσθαι
βουληθεῖσα, ἥτις¹⁵ αὐτὴ πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα¹⁶.

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοί¹⁷ εἰσιν, ὅσοι τούτοις ὡς
βοηθοῖς προσφεύγουσιν¹, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἐστὶν
ἔμφυτον².

¹ φραγμός

omheining

² ὀλισθαίνω

uitglijden, vallen

³ βάτος

braamstruik

⁴ ξύω

schaven

⁵ πέλημα

voetzool

⁶ διατίθημι +adv.

in een situatie brengen

⁷ αἰτιάομαι

beschuldigen

⁸ εἴ γε

dat; deze bijzin lijkt corrupt. εἴ γε in de

betekenis van **dat** is niet normaal.

⁹ De acc. van het part. hangt los in de lucht; er is sprake van een anakolouth; het part. had in de dat. moeten staan; dan had het goed aangesloten bij αὐτῇ.

¹⁰ ὡς

als, in de veonderstelling

¹¹ βοηθός

helper

¹² χράομαι τινι + adv.

iemand behandelen

¹³ πρόκειμαι

De betekenis van **καὶ αὐτοῦ τοῦ προκειμένου**

lijkt niet helemaal duidelijk. De enige twee betekenissen die hier enigszins kunnen zijn "in het vooruitzicht gesteld zijn" en "als waardeloos weggeworpen zijn". De eerste betekenis lijkt mij minder omdat **καὶ** niet te plaatsen valt. Het zou dan moeten zijn: dan zelfs/ook juist dat wat in het vooruitzicht gesteld is. Betekent het als waardeloos weggeworpen zijn dan komt **καὶ** beter uit: dan zels juist dat wat als waardeloos is weggeworpen.

¹⁴ σφάλλομαι τῶν φρενῶν

van lotje getikt zijn (gen. resp.)

¹⁵ Pron.rel.indef. met concessieve betekenis

¹⁶ εἴωθα

gewoon zijn

¹⁷ μάταιος

dwaas

¹ προσφεύγω τινι

zijn toevlucht nemen tot

² ἔμφυτος τινι

in de aard van, iemand aangeboren

Vertaling

I. De arend en de vos.

Toen een arend en een vos vriendschap met elkaar hadden gesloten, besloten ze dicht bij elkaar te wonen, omdat zij die omgang als bevestiging van hun vriendschap zagen. En de een dan ging in een zeer hoge boom en kreeg daar een broedsel en de ander baarde jongen in een daaronder gelegen struik.

Toen de vos een keer weggegaan was naar een wei, vloog de arend , omdat ze voedsel nodig had, naar beneden naar de struik, roofde de jongen en at die samen met haar jongen op. Toen de vos teruggekeerd was en bemerkte had wat gebeurd was, had zij niet zozeer verdriet om de dood van haar jongen als wel om (het niet kunnen nemen van) de wraak. Omdat ze immers op het land leefde, kon ze niet een gevleugeld dier achtervolgen. Nadat ze daarom op een afstand was gaan staan, vervloekte ze haar vijand, het enige wat aan de zwakken en onmachtigen overblijft. Maar het overkwam de arend, dat ze binnen korte tijd voor haar goddeloze daad jegens de vriendschap gestraft werd. Want toen een paar mensen op het land een geit aan het offeren waren, vloog de arend naar beneden en roofde van het altaar in het vuur gelegen ingewanden omhoog. Toen ze die naar haar nest had gebracht, stortte zich daarop een hevige wind en deed uit het fijne en oude stro een schitterende vlam ontvlammen. En daarom vielen de jongen verbrand (want de vogels waren nog niet volgroeid) naar beneden op de grond. En nadat de vos erop afgerend was, vrat ze hen allemaal op voor de ogen van de arend.

Dit verhaal maakt duidelijk, dat wie de vriendschap verbreken, ook als zij aan de straf van wie ze onrechtvaardig behandeld hebben ontkomen, zeker niet aan de straf van de god zullen ontkomen.

2. De Arend, de kraai en de herder.

Toen een arend vanaf een hoge rots naar beneden was gevlogen, roofde hij een lam. Toen een kraai dat gezien had, wilde hij hem uit nijd nabootsen. En toen hij zich dan met veel gegier naar beneden had gelaten, stortte hij zich op een ram. Toen zijn nagels in de vacht geboord waren en hij hem niet kon optillen, klapperde hij met de vleugels, totdat de herder het gebeurde waargenomen hebbend erop afrende en hem greep en hem na zijn vleugeltoppen gekortwiekt te hebben, toen de avond hem had overvallen, naar zijn kinderen bracht. Toen zij vroegen wat dat voor vogel was, zij hij: "Zoals ik met zekerheid weet, een kraai, maar zoals hij zelf wil, een arend.

Zo brengt de concurrentie met wie uitmunten afgezien van het feit dat je niets opschiet ook nog eens gelach naast ongeluk.

3. De arend en de kever.

Een arend achtervolgde een haas. Omdat hij zonder helpers was, maar wel een kever had gezien, welke als enige het moment had aangeboden, smeekte hij die. Toen die na hem gerustgesteld te hebben de arend dichtbij had zijn komen, spoorde de kever de arend aan zijn smekeling niet mee te nemen. Zij echter verachtte de kleinheid in het uiterlijk van de kever en peuzelde de haas op. De kever was vanaf dat moment haatdragend en beloerde altijd de nesten van de arend en telkens al zij weer eens eieren legde, vloog zij omhoog en rolde de eieren voort en sloeg ze stuk, totdat de arend van alle plaatsen verdreven werd en haar toevlucht zocht bij Zeus en hem vroeg hem voor zijn legsel een veilige plek te geven. Toen Zeus hem had toegestaan in zijn schoot eieren te leggen en de kever dat gezien had, maakte ze een mestbal, vloog omhoog en ter hoogte van Zeus' schoot gekomen liet ze die daar neer. Toen Zeus om de mest van zich af te schudden opgestaan was en zich verwijderd had, wierp hij zonder het te merken die eieren weg.

Men zegt, dat vanaf toen rond de tijd, dat de mestkevers geboren worden, de arenden niet broeden.

Dit verhaal leert, dat wie eraan denkt, dat niemand zo onmachtig is, dat hij niet in staat is na een belediging zichzelf te wreken.

4. De nachtegaal en de havik.

Een nachtegaal in een hoge boom gezeten zong zoals gewoonlijk. Toen een havik hem gezien had, is die erop afgevlogen, omdat hij gebrek aan voedsel had en hij heeft haar gegrepen. Toen zij op het punt stond gedood te worden, vroeg zij hem haar te laten gaan, zeggend, dat zij zelf niet voldoende was de maag van een havik te vullen, maar dat hij, als hij een te kort aan voedsel had, zich tot de grotere onder de vogels moest wenden. En hij zei haar in de rede vallend: "Maar ik zal wel van zinnen beroofd zijn, als ik het voedsel dat klaar ligt in mijn klauwen laat gaan en daarna dat achtervolg, wat zich zelfs nog niet vertoont.

Het verhaal maakt duidelijk, dat zo ook van de mensen diegenen onbezonnen zijn, die uit hoop op groter prijs geven wat in hun handen is.

5. De schuldenaar.

Toen in Athene aan een schuldenaar door diens schuldeiser zijn schuld werd teruggevraagd, verzocht hij hem eerst uitstel te geven, terwijl hij zei zonder middelen te zijn. Toen hij hem niet overreedde, bracht hij de enige zeug tevoorschijn, die hij had en probeerde haar, terwijl de schuldeiser erbij was, te verkopen. Toen er een koper genaderd was en hem vroeg, of die zeug ook moeder was, zei hij, dat zij niet één maal geworpen had, maar dat zij nl. onverwacht tijdens de mysteriën meisjesbiggen gebaad had en op de Panatheneeën jongetjes. Toen de koper naar aanleiding van dat verhaal uit het veld geslagen was, zei de schuldeiser: "Wel, wees niet verbaasd. Die zeug immers zal jou ook op de Dionysia bokjes werpen.

6. Wilde geiten en de geitenhoeder

Toen een geitenhoeder zijn geiten naar een weide had gedreven en gezien had, dat zij zich begeven hadden onder wilde geiten, dreef hij ze, toen de avond gevallen was, allen zijn eigen grot in.

De volgende dag, toen een zware storm losgebarsten was, was hij niet in staat hen naar de gewone wei te brengen en verzorgde hij ze binnen, terwijl hij zijn eigen geiten normaal voedsel voorwierp om er alleen maar voor te zorgen dat ze geen honger hadden, maar voor de vreemde geiten hoopte hij meer op om ze ook tot de zijne te maken. Toen de storm voorbij was en hij alle geit naar een weide weggedreven had, vluchtten de wilde, toen ze de bergen bereikt hadden.

Toen de herder hun ondankbaarheid verweet, omdat ze hem verlieten, ondanks het feit dat zij bovenmatige verzorging hadden gekregen, zeiden zij naar hem toegekeerd: “Maar juist daarom zijn wij meer op onze hoede. Want als jij ons, die gisteren erbij gekomen zijn meer zou hebben gewaardeerd dan die geiten, die allang bij je zijn, is het duidelijk, als nog eens andere na deze erbij zullen komen, je die boven ons zult verkiezen.

Dit verhaal maakt duidelijk, dat men niet van hen de vriendschap moet verwelkomen, die ons hun nieuwe vrienden verkiezen boeven hun oude, bedenkend, dat ook, als zij bevriend raken met anderen, terwijl wij al lang met hen verkeren, de voorkeur zullen geven aan hen.

7. De kat en de vogels

Toen een kat gehoord had, dat op een hoeve vogels ziek waren, vermomde hij zich als arts en na de passende werktuigen van die kennis erbij genomen te hebben verscheen hij en toen hij voor de hoeve was gaan staan, vroeg hij hun, hoe het met hen was. Zij zeiden hem in de rede vallend: “Goed, als jij je hiervandaan verwijdert.”

Zo ook ontgaan van de mensen de slechten niet aan de verstandigen, ook als zij zeer vriendelijkheid spelen.

8. Aisopos en de werf

Ooit, toen de fabelschrijver Aisopos niets te doen had, betrad hij een scheepswerf. Toen de sloopstimmerlui hem bespotten en hem opriepen tot een antwoord, zei Aisopos, dat lang geleden de chaos en het water ontstaan waren en dat Zeus met de bedoeling ook het element aarde te tonen haar vermaande om in drie etappes de zee op te slurpen. En zij begon daarmee en zij legde de eerste keer de bergen aan het daglicht, bij de tweede teug legde ze ook de vlakten bloot. Als zij zal besluiten ook in derde instantie het water op te drinken, zal jullie vak nutteloos worden.

Het verhaal maakt duidelijk, dat wie de sterkeren bespot ongemerkt grotere plagen daardoor tot zich trekt.

9. De vos en de bok.

Toen een vos in een put gevallen was, bleef hij daar noodgedwongen, omdat hij niet in staat was om naar boven te klimmen. Toen een bok gekweld door dorst bij diezelfde put gekomen was en de vos gezien had, vroeg hij hem, of het water goed was. De vos verwelkomde het toeval en bleef het water lang prijzen, zeggend hoe nuttig het was en met name adviseerde hij de bok erin te gaan. Toen die er zorgeloos insprong omdat hij toen alleen maar oog had voor zijn dorst en zag, dat hij gelijk met het lessen van zijn dorst samen met de vos boven water kwam, zei de vos iets nuttigs bedacht te hebben voor de redding van ieder van beiden. “Want als jij na je voorpoten tegen de wand gezet te hebben ook jouw horens tegen de wand wilt drukken, zal ik zelf over je rug omhoog rennen en jou omhoog trekken.” Toen de bok ook naar aanleiding van het tweede advies bereidwillig van dienst was, ging de vos met een sprong via zijn benen op zijn rug en na zich vandaar op de horens gedrukt te hebben naar de rand van de put toe bevond hij zich daar en na omhoog geklommen te zijn wilde hij zich verwijderen. Toen de bok hem verweet, dat hij zich niet aan de afspraken hield, draaide de vos zich om en zei: “Hé jij daar, als jij zoveel verstand had, als haren in je sik, zou je niet eerder naar beneden zijn gegaan dan dat je op de weg omhoog had gelet.

Zo moeten ook onder de mensen de verstandigen eerder kijken naar het einde van hun handelen, daarna die zo proberen.

10. De vos en de leeuw.

Toen een vos, per toeval een leeuw tegen het lijf gelopen was, terwijl die nog nooit een leeuw gezien had, raakte hij de eerste keer bij het zien van die leeuw zo verbijsterd, dat hij bijna stierf. Toen hij hem voor de tweede keer tegen het lijf gelopen was, werd hij wel bang, maar niet zo, zoals de eerste keer. Toen hij hem voor de derde keer had aanschouwd, was hij zo onverschrokken, dat hij zelfs eropaf ging en met hem sprak. Het verhaal maakt, duidelijk, dat de gewenning ook de angstaanjagende dingen verzacht.

11. De visser.

Toen een visser, die ervaren was in het fluitspel, zijn fluiten en netten opgepakt had, verscheen hij bij de zee en nadat hij op een vooruitstekende rots was gaan staan, zong hij eerst, omdat hij meende, dat de vissen vanzelf naar aanleiding van de schone klanken eruit zouden springen. Maar toen er uiteindelijk niets bereikt werd, toen hij lange tijd zijn best deed, legde hij zijn fluiten weg en tilde het net op. Toen hij dat in het water gegooid had, ving hij vele vissen. Nadat hij hen uit zijn netten had gegooid op het strand en hij hen had zien spartelen, zei hij: "Vervloekte beesten, toen ik fluit speelde, dansten jullie niet, maar nu doen jullie dat wel, nu ik gestopt ben.

Dit verhaal past bij hen die niet op het juiste moment iets doen.

12. De vos en de panter.

Een vos en een panter streden om de schoonheid. Toen de panter boven alles zijn bontheid van lichaam plaatste, zei de vos hem van repliek dienend: “En hoeveel mooier ben ik dan jij, omdat ik niet qua lichaam maar qua ziel bont ben.”

Dit verhaal maakt duidelijk, dat sierlijkheid van verstand beter is dan lichamelijke schoonheid.

13. De vissers.

Vissers trokken een net omhoog. Ze waren blij, omdat die zwaar was en zij dansten in de mening dat de vangst groot was. Maar toen zij het net op de kust hadden getrokken en maar een paar visjes gevonden hadden en ontdekt hadden dat het net vol stenen en zand zat, waren ze behoorlijk mismoedig en ze waren niet zozeer uit hun humeur om wat er gebeurd was, maar omdat ze ook bovendien eens het tegengestelde hadden meegemaakt. Één onder hen, een oude man, zei: "Naar het schijnt, is het verdriet de zuster van vreugde en was het noodzakelijk, dat wij na zoveel vreugde voorheen meegemaakt te hebben absoluut in enig opzicht ook verdriet zouden krijgen.

En dus ook wij moeten het uiterst veranderlijke van het leven in ogeschouw nemen en niet trots zijn op een eeuwige status quo der dingen, bedenkend, dat na veel mooi weer er ook storm moet komen.

14. De vos en de aap.

Een vos en een aap reisden samen en hadden ruzie over goede afkomst. Toen ieder van beiden veel aanhaalde en ze bij enige tomben waren gekomen, klaagde daar de aap lui na opzij gekeken te hebben. Toen de vos had gevraagd, wat de reden was, zei de aap na op de gedenktekens gewezen te hebben: "Zal ik dan net wenen bij het zien van de grafzuilen van mijn vaders vrijgelatenen en slaven?" De aap zei tot hem: "Lieg jij maar zoveel, als je wilt. Want niemand van hen zal opstaan en jou berispen.

Zo ook snijden diegenen van de mensen, die liegen, dan vooral op, wanneer zij niemand hebben, die hen berispen.

15. De vos en de druiventros.

Toen een vos honger had en druiventrossen aan een wijnstok had zien hangen, wilde hij ze plukken en kon dat niet. Toen hij zich verwijderde zei hij tot zichzelf: "Het zijn onrijpe druiven."

Zo beschuldigen ook sommige mensen, wanneer hun zaken niet kun bereiken, uit zwakte het moment.

16. De vos en de muis.

Toen een vos in een < corrupte tekst> rijpe druiven gezien had, was hij van plan daarvan te eten, maar omdat ze in de hoogte waren, kon hij ze niet eten. Toen een muis hem gezien had, glimlachte zij en sprak: "Jij eet helemaal niets." Omdat de vos niet door de muis verslagen wilde worden, zei hij: "He zijn onrijpe druiven."

< corrupte tekst>

17. De kat en de haan.

Toen een kat een haan gegrepen had, wilde hij die met een redelijke reden opeten. Toen hij begonnen was, beschuldigde hij hem zeggend, dat hij voor de mensen in de nacht lastig was door zijn gekraai en omdat hij hen niet de slaap liet vatten. Toen de haan gezegd had, dat hij dat tot nut van hen deed, want dat hij hen voor hun gewone werk wekte, sprak de kat ten tweeden male: "Maar jij bent ook goddeloos met betrekking tot de natuur, doordat je zowel je zusters als je moeder treedt." Toen de haan had gezegd, dat hij ook dat tot nut van zijn meesters deed, want hij zorgde ervoor dat er voor hen vele eieren gelegd werden, sprak de kat in verlegenheid: "Als jij dan een overvloed aan excuses hebt, zal ik jou dan niet eten?"

Het verhaal maakt duidelijk, dat ook een slechte natuur, wanneer die ervoor kiest zich te bezondigen, ook als hij het niet met een redelijk voorwendsel kan, zich openlijk slecht gedraagt.

18. De vos met geknotte staart.

Toen een vos door een val zijn staart kwijt geraakt was en hij uit schaamte meende een onleefbaar leven te hebben, besloot hij ook de andere vossen tot hetzelfde aan te zetten, opdat hij door het gemeenschappelijke ongeluk zijn eigen handicap verborg. Toen hij alle vossen had verzameld, adviseerde hij hun de staarten af te hakken door te zeggen, dat dat niet alleen als een niet passende maar ook als een buitengewonde last aan hen zat. Iemand van hen zei hem in de rede vallend: "Hé jij daar, maar als jou dat niet zou uitkomen, zou je ons dat niet geadviseerd hebben."

Het verhaal slaat op hen, die hun naasten hun adviezen geven niet uit welgezindheid maar omdat het hun zelf uitkomt.

19. De visser en de haring.

Een visser had zijn net laten zakken en haalde een haring op. Toen die hem smeekte hem voor het moment te laten gaan, omdat hij klein was en om hem later, wanneer hij groter was geworden, te vangen, zodat hij groter voordeel zou hebben, zei de visser: "Maar ik zal wel heel naïef zijn, als ik de winst, die ik in mijn handen heb laat lopen en een onduidelijk hoop najaag."

Het verhaal maakt duidelijk, dat de aanwezige winst verkieslijker is, ook al is die klein, dan die winst, die verwacht wordt, ook als die groot is.

20. De vos en de braamstruik.

Een vos krom tegen een omheining omhoog. Toen hij op het punt stond te vallen, greep hij zich vast aan een braamstruik. Toen hij zijn voetzool geschaafd had en er vreselijk aan toe was, beschuldigde hij de struik ervan, dat hij zijn toevlucht tot hem genomen had als tot een helper, maar dat hij met hem minder omgesprongen was dan zelfs met wie als waardeloos ter zijde geworpen zijn. En de struik zei hem in de rede vallend: "Maar jij daar, jij bent van lotje getikt, omdat jij mij wilde vastgrijpen, hoewel ikzelf gewoon ben alles vast te grijpen."

Zo ook zijn onder de mensen al de dwazen, die tot die lieden hun toevlucht nemen als helpers, in wier aard het meer zit onrecht te plegen.